

Til de forente nasjoners styrker i Oslo

Taler
Haakon 7

Dato
30 juni 1945

Sted
Oslo

- 1 Det er en stor glede å hilse våre allierte og våre egne hjemmestyrker her i dag. Mange av dem som er til stede, har deltatt i kampen på mange fronter, i det store slag for demokrati og frihet. Dere har gitt deres liv for at vårt land skulle bli befridd. På egne vegne og på vegne av min regjering og hele det norske folk
5 takker jeg dere for det dere har gjort for vårt lands frigjøring.

- Vi husker den dagen for fem år siden da Tyskland angrep vårt fredselkende land. Skjønt det norske folk ble overrumplet og var nesten helt uforberedt, gjorde vår lille hær den mest energiske motstand i 62 dager. Deretter måtte
10 nordmennene leve i krigens mørke, og se fienden plyndre landet. Men de sviktet aldri i sin kamp for demokratiet. I sin tro på seier for demokratiet stolte det norske folk på sine mektige allierte. Og til tross for den tyske terror viste Norge at det nok kunne være okkupert, men ikke erobret.

- 15 Det norske folk vil aldri glemme hvorledes Storbritannia stod urokkelig sommeren 1940, da den tyske krigsmaskin rente overende det ene landet etter det andre og syntes å knuse alt i verden. Vi husker alle den appell som statsminister Churchill kom med i sin berømte tale da han oppfordret det britiske folk til å bekjempe tyskerne overalt. Vi husker hans tro på seieren, skjønt
20 han bare kunne love blod, svette og tårer. Jeg og alle nordmenn kan bevitne at det britiske folk, dets soldater, dets flygere, dets sjømenn og dets arbeidere har brakt enorme ofre for å redde verden for nazismens onde. Uten den britiske seiersvilje ville denne krigen ikke vært vunnet. De væpnede styrker og de britiske offiserer og soldater som er her, er verdige representanter for denne britiske
25 seighet på slagmarken. Dere greide å holde stand mot den tyske krigsmaskin.

Året etter ble Sovjet-Samveldet angrepet, og Norge fikk en ny mektig alliert. Siden den gang har det norske folk med begeistring fulgt de heltedige og seierrike slag som den sovjetrussiske armé har utkjempet under marskalk Stalins

ledelse. Jeg tror at statsminister Churchill gav uttrykk for alles mening da han sa at det var den røde armé som gav den tyske armé dens første knock out.

35 For folket i det okkuperte Norge var det de seierrike kamper på Øst-fronten som inspirerte til nye anstrengelser og styrket troen på at tyskerne ville bli slått.

Seieren skyldtes de sovjet-russiske generalers glimrende strategi, Sovjet-Samveldets systematiske produksjon av moderne våpen, og sist, men ikke minst, de sovjet-russiske offiserers og soldaters heltedige kamp.

40 Slaget ble vunnet av den røde armé på Østfronten. Til slutt førte d røde armés fremrykning til at den første del av norsk territorium ble frigjort. Og etter tyskernes forferdelige ødeleggelse av den nordligste delen av Norge, ble den røde armé hilst som befriere i Nord-Norge. Jeg er blitt bedt om å understreke at seierens resultater ikke bare skyldes den rede armé, men hele det sovjet-russiske folk.

Da De Forente Stater kom med i krigen, var det lidende og kjempende norske folk sikker på at den dag ikke var langt unna da de vonde makter skulle bli slått. Våren 1943, etter den heltedige motstand ved Stalingrad og de britiske og 50 amerikanske troppers fremgang i Nord-Afrika, visste vi at demokratiets seier var viss. Vi vet at krigen ikke kunne være vunnet uten De Forente Staters enorme produksjon. Det norske folk hilser med stor beundring stormaktene.

Det er mitt håp at det etter denne krig ikke skal bli noen opposisjon mellom de 55 små nasjoner i De forente nasjoner. Vi har alle tatt vår tørn i denne krigen, vi har alle gjort vårt ytterste, vi har alle brakt enorme ofre for å slå Tyskland, og dette vil ikke bli glemt. Vi vet at vi har rett til å være stolte av våre hjemmestyrker og vår hjemmefront, og av våre soldater og medlemmer av de væpnede styrker. Men Norge ville ikke ha blitt fritt uten De Forente Staters veldige anstrengelser, 60 den røde armés berømte kampånd og Storbritannias faste vilje til ikke å gi opp.

Seieren ble vunnet ved alle De forente nasjonen forente anstrengelser. Jeg takker alle dere som er her, og gjennom dere alle medlemmer av De forente nasjoners væpnede styrker, for det som dere har gjort for mitt land og mitt folk i denne 65 krigen. Jeg kan forsikre dere at dette offer ikke er brakt forgjeves. Aldri skal det bli glemt i Norge hvorledes dere stod urokkelig på vår side i den mørkeste periode i vår moderne historie. Det er vårt håp at vi som har vært våpenbrødre i krigen, også skal være våpenbrødre i kampen for en ny og bedre fremtid for hele

70 verden.

Kilde

W. P. Sommerfeldt (red.): Hans Majestet Kong Haakon VII Taler 1905-1946. Oslo, 1947, s. 81-82.

URI

75 <https://www.virksommeord.no/tale/til-de-forente-nasjoners-styrker-i-oslo>

80

85

90

95

100

105